

U tome će nam veliku pomoć pružiti tekstovi iz Evanđelja koje je Crkva odabrala za dnevna čitanja u crkvenoj godini. U svakodnevnom nas susretu s Bogom nitko ne može zamijeniti. Sa svoje smo pak strane u meditaciji pozvani dati svoj osobni prinos da bismo doživjeli radost i veličinu Božje ljubavi. Na početku ovog sveska svagdanjih meditacija (str. 7–8) autor donosi veoma korisne upute za meditaciju biblijskoga teksta koje mogu pomoći da čovjek pronađe metodu koja njemu najviše odgovara. Vrlo je važna priprema za meditaciju u kojoj treba odabrati tekst, usredotočiti se na ono što želim moliti i na najprikladnije vrijeme kada meditirati. Osim toga, potrebno je izabrati i prostor gdje mogu imati vanjski mir i zauzeti dobar položaj tijela u kojem ću moći provesti čitavo vrijeme meditacije. Sljedeći je korak da uđem u Božju prisutnost, osluškujući što mi to Bog govori. Poslije priprave molitve čitam tekst i predočujem si opisani događaj kao da sam i ja njegov sudionik. Tako ću u meditaciji dopustiti da me Božja riječ zahvati u dubini bića dok polako prolazim točku po točku, zaustavljajući se na dijelovima teksta koji mi više govore glede mog osobnog života. Nakraju meditacije razgovarat ću s Bogom onako kako to čini prijatelj s prijateljem te izmoliti *Očenaš*. Nakon toga potrebno je osvrnuti se na učinjenu meditaciju da se bolje uoči kako je protekla i koja su se sve raspoloženja u čovjeku budila.

Autor je knjigu o kojoj je riječ podijelio na dva dijela: korizmeno vrijeme (10–129) i uskrsno vrijeme (131–257). U korizmenom vremenu – podsjeća autor – Isus nas poziva u pustinju gdje ćemo u samoći, miru i tišini najbolje doživjeti Božju blizinu. Vrijeme korizme je vrijeme obraćenja, pokore, posta, intenzivnije molitve i djelotvornijeg iskazivanja ljubavi prema bližnjemu. To je

ujedno vrijeme ozbiljne pripreme na blagdan Uskrsa, tj. proživljavanja zajedno s Isusom njegova pashalna otajstva (usp. 10–12). Uskrsno je pak vrijeme, vrijeme radosti i nade. Uskrsli nas Krist poziva da zajedno s njim slavimo njegovu pobjedu nad grijehom i smrću. To je ujedno i povjerenje i nada da ćemo se i mi pridružiti Uskrsnom u nebeskoj slavi (usp. 132–134).

Knjižica *Radost susreta* bit će od velike pomoći ne samo osobama koje se nalaze u duhovnom staležu, nego i vjernicima–laicima koji žive u svijetu i žele se što više sjediniti s Bogom u svako dnevnom susretu, u meditaciji. Knjiga je inače pisana laganim stilom, s brižljivo odabranim tekstovima koji nas potiču da se usudimo što više približiti Kristu i krenuti njegovim putem. Nadamo se da će nas autor naskoro obdariti i trećim sveskom koji bi tako zaokružio čitavu liturgijsku godinu.

Krešimir DJAKOVIĆ

*Život Bartola Kašića*, prijevod dr. Stjepan Sršan, pogovor dr.sc. Andrea Zlatar, Matica Hrvatska, Biblioteka Subjekt, Osijek 1999.

U godini Bartola Kašića imamo u rukama drugo izdanje prijevoda Kašićeve autobiografije. To je uistinu hvalevrijedan prinos 400. godišnjici osnutka Akademije hrvatskog jezika u Rimskom kolegiju (1599). Akademija je bila, kao što to Kašić iznosi u autobiografiji (str. 38), povjerena njemu da uz pomoć svoga Konverzacijskog priručnika koji je donio već u novicijat g. 1595., i Hrvatsko–talijanskog rječnika koji je dovršio zasigurno do g. 1599., poučava studente. Ujedno mu je bilo naređeno da počne proučavati sustav hrvatskoga jezika i da napiše prvu hrvatsku gramatiku. Tiskao ju je g. 1604. izostavivši mnogo toga što nije bilo »nužno«

jer nije bilo dovoljno novca. Izostavio je *Konverzacijski priručnik i Rječnik*.

Koliko god nas je obradovalo drugo izdanje prijevoda Kašićeve autobiografije, toliko nas zapravo sili na neke primjedbe. Dok je prvo izdanje nosilo nerazumljiv naslov »Putovanje južnoslavenskim zemljama« (Privlaka 1987.), ni ovaj naslov ne izražava stvarnost sadržaja knjige. Čitatelj će pomisliti da u ruci ima Kašićev potpun životopis, ali kad dočita knjigu i utvrdi da se nalazi u godini 1625., bit će razočaran. Trebalo je doista staviti naslov »Kašićeva autobiografija« i time istaknuti da je Kašić u njoj uspio prikazati samo prvih 50 godina svoga života. Moglo se, primjerice, staviti naslov »Augobiografija 1575.–1625.« O najzanimljivijem razdoblju Kašićeva života (1625.–1650.), s njegovim prevodenjem Biblije i borbom za hrvatski jezik u liturgiji i književnosti, čitatelj ništa neće moći saznati. Očito je da će Kašićev životopis trebati dopuniti na temelju pronađene građe.

Ali najprije treba ispraviti pogrešno mišljenje da je Kašić svoju autobiografiju počeo pisati pod stare dane »barem godine 1649., a možda i ranije« (str. 10) – prenosi Sršan Vaninovo mišljenje. Međutim, pažljivo čitanje Kašićeva teksta *Autobiografije* jasno pokazuje da on *Autobiografiju* pisao već g. 1639. To je jasno iz teksta *Autobiografije* u kojem pripovijeda o djeci svoga mlađeg brata Ivana. Za dva sina veli da su svećenici, a druga dvojica svjetovnjaci koji g. 1639. još nisu oženjeni nego žive s majkom udovicom (usp. str. 26). Očito je dakle da je Kašić svoju *Autobiografiju* počeo pisati tada, jer se spomenuti tekst nalazi na 6. stranici sačuvanog rukopisa. To otkriće jasno pokazuje da je Kašićeva autobiografija vrijedan povijesni spomenik i izvor, a ne naklapanje slatkorječivog starca, kao što su neko smatrali.

Već je prvo izdanje (*Putovanje južnoslavenskim zemljama*) doživjelo kritičke primjedbe glede vjernosti prijevoda. I sam prevodilac to zapravo priznaje u *Riječi prevodioca* nazivajući »drugo ispravljeno izdanje« (str. 7). Koliko je prijevod doista ispravljen i popravljen, morat će ustanoviti sami kritički čitatelji.

Uvjereni smo da će Kašićeva zanimljiva *Autobiografija* učiniti tog velikana hrvatske kulture poznatijim i prisutnijim, ne samo stručnjacima, nego i širem krugu čitatelja.

Vladimir HORVAT

Helga de la MOTTE–HABER, *Psihologija glazbe*, Naklada Slap, Jastrebarsko, 1999.

Uzmemo li u obzir da je djelo *Psihologija glazbe* namijenjeno točno određenoj publici te da je u nas još uvijek aktualan trend nekupovanja i nečitanja knjiga, iznenađuje činjenica da se to djelo Helge de la Motte–Haber na našem tržištu, u prijevodu Pavela Rojka, pojavljuje već u trećoj nakladi. Zanimljivo je i što autorica smatra nužnim upozoriti da je riječ o ozbiljnom istraživačkom radu. Postoji, naime, opasnost da se izraz »psihologija glazbe« zbog prizvuka magičnosti, što mu nameće moda našega vremena, iskoristi tek kao ukras u sasvim diletantskim spisima. U *Predgovoru* knjige čitamo: »(...) bilo bi ipak neskrupulozno govoriti o nekakvom uvodu u psihologiju glazbe«, budući da je psihologija glazbe izrazito mlada disciplina te da su psihologijske spoznaje primijenjene na područje glazbe prije uvod u psihologiju, negoli uvod u psihologiju glazbe. U tome i jest razlog zašto mnoge od problema koje iznosi nije moguće shvatiti bez predznanja psihologije i osnova muzikologije.